

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
OCHRONY ŚRODOWISKA W ŁODZI

**PLAN DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU
OCHRONY ŚRODOWISKA
NA 2023 ROK
(WYCIĄG)**

Zatwierdził:

p.o. Zastępca Łódzkiego Wojewódzkiego

Inspektora Ochrony Środowiska

Dominik Przelazły

Roczny plan działalności kontrolnej został opracowany na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1070 z późn. zm.) Do jego sporządzenia wzięto także pod uwagę, zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, „Wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2023 r.” oraz „Ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2021-2025 z perspektywą do 2030 r.

Plan działalności kontrolnej ustala prymat kontroli interwencyjnych, jako reakcję na informacje o łamaniu prawa ochrony środowiska. Absolutnym priorytetem na 2023 r. są działania związane:

- ze ściganiem przestępstw odpadowych,
- działania związane z ochroną wód przed zanieczyszczeniem, w tym pochodzącym ze źródeł rolniczych.

Zadania przewidziane do realizacji w 2023 roku wykonywane są z uwzględnieniem:

- a. kontroli interwencyjnych, jako reakcji na informacje o nieprawidłowościach w zakresie ochrony środowiska, których przeprowadzenie ma pierwszeństwo przed innymi kontrolami;
- b. kontroli planowych, polegających na sprawdzeniu wypełniania obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz decyzji administracyjnych przez zakłady, dla których częstotliwość kontroli została określona przepisami prawa;
- c. kontroli planowych, których realizacja umożliwia przygotowanie raportów, sprawozdań i informacji oraz realizację zadań kontrolnych wynikających z zawartych porozumień.

W planie zostały ujęte zakłady I oraz II kategorii, a także zakłady podlegające kontroli w ramach realizowanych w 2023 roku cykli kontrolnych. Nie umieszczono w planie kontroli zakładów z III, IV i V kategorii, z wyjątkiem kontroli:

- zakładów objętych cyklami kontrolnymi,
- zakładów, których realizacja umożliwia przygotowanie raportów,
- sprawozdań i informacji oraz realizację zadań kontrolnych wynikających z zawartych porozumień,
- zakładów skontrolowanych w poprzednim roku, w których stwierdzono naruszenia, w wyniku których może nastąpić lub nastąpiło zagrożenie bądź zanieczyszczenie środowiska określone w klasie 2 od 2.1 – 2.4;

Ponadto WIOŚ będzie wykonywał kontrole dokumentacyjne obejmujące analizę wyników badań i pomiarów automonitoringowych przekazywanych przez podmioty zobowiązane do ich przedłożenia do tut. Inspektoratu.

Do najważniejszych zadań ustawowych IOŚ należą:

- kontrola przestrzegania prawa o ochronie środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska;
- ściganie przestępstw oraz wykroczeń przeciwko środowisku, w tym wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia;
- transgraniczne przemieszczanie odpadów;
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi;
- przeciwdziałanie poważnym awariom;

Ogólnopolskie cele kontroli

1. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
2. Kontrola gospodarowania odpadami komunalnymi.

3. Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.
4. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie termicznego przekształcania odpadów.
5. Kontrola weryfikacji spełnienia wymagań dotyczących możliwości uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
6. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach przez wytwórców odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem wytwórców pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego).
7. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania odpadami przez podmioty wytwarzające odpady drewnianych podkładów kolejowych oraz przetwarzających te odpady.
8. Kontrola zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji.
9. Kontrola realizacji obowiązków przez prowadzących składowiska odpadów.
10. Kontrola przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów.
11. Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych.
12. Kontrola gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych.
13. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wyrobiska pożwirowe, pokopalniane itp.).
14. Kontrola procesu rekultywacji składowisk odpadów.
15. Kontrola w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.
16. Kontrola przestrzegania warunków decyzji dotyczących uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
17. Kontrola przestrzegania przepisów oraz posiadanych decyzji przez wytwórców paliwa alternatywnego z odpadów, także w zakresie poprawności dalszego sposobu ich zagospodarowania przez kolejnych posiadaczy.
18. Kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, połączona z aktualizacją spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów.

19. Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009-2010.
20. Kontrola przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
21. Kontrola przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
22. Kontrola przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.
23. Kontrola przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach.
24. Kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.
25. Kontrola wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych.
26. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
27. Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z uwzględnieniem „Planu Inspekcji Transgranicznego Przemieszczania Odpadów”.
28. Kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady.
29. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
30. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
31. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.
32. Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

33. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE oraz nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”.
34. Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów organicznych, środków wspomagających właściwości gleby, wyprodukowanych w instalacjach, w tym w biogazowniach rolniczych w procesie produkcji energii z biomasy.
35. Kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
36. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance).
37. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
38. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
39. Kontrola spełniania wymagań przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
40. Kontrola spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
41. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
42. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.
43. Kontrola wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
44. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
45. Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi lub innymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.

46. Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
47. Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
48. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
49. Kontrola jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalacje w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
50. Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
51. Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
52. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
53. Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
54. Kontrola przestrzegania obowiązków przez podmioty wprowadzające do obrotu drewno i produkty z drewna
55. Kontrola spełniania wymogów przez silniki spalinowe przeznaczone do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach.
56. Kontrola produktów i odpadów produktów w zakresie spełniania wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym w obszarach, w których organem nadzoru rynku wskazano IOŚ.
57. Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.
58. Kontrole w zakresie przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.
59. Kontrola w zakresie realizacji przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie dotyczącym gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie gminy.

Ogólnopolskie cykle kontrolne

W 2023 r. przewiduje się przeprowadzenie nowych cykli, których przedmiotem będzie kontrola:

- a) podmiotów pobierających wodę powierzchniową lub podziemną, pod kątem oceny spełniania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych i zintegrowanych – kontrolą należy objąć po 5 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ;

- b) podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, pod kątem oceny przestrzegania dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów – kontrolą należy objąć po 5 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ;
- c) podmiotów prowadzących produkcję rolną, a w szczególności podmiotów, które w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych przechowują lub stosują nawozy lub nawozy naturalne, pod kątem oceny, w tym na podstawie wyników pomiarów jakości wód powierzchniowych zleczanych w trakcie kontroli do CLB GIOŚ, czy prowadzona działalność rolnicza powoduje zanieczyszczanie wód azotanami – kontrolą należy objąć minimum po 30 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ;
- d) wszystkich instalacji komunalnych (składowisk odpadów) funkcjonujących na terenie całego kraju w ramach cyklu 3-letniego.

Obszar objęty planem kontroli

Tabela nr 1. Obszar działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi

Jednostka organizacyjna	Obszar działania	Adres siedziby
WIOŚ w Łodzi	miasto Łódź, powiaty: pabianicki, zgierski, część łódzkiego wschodniego (gminy: Rzgów, Andrespol, Brójce, Nowosolna)	90-743 Łódź ul. Lipowa 16
Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim	powiaty: piotrkowski, opoczyński, tomaszowski, radomszczański, bełchatowski oraz część powiatu łódzkiego wschodniego (gminy Koluszki i Tuszyn)	97-300 Piotrków Trybunalski ul. Bawełniana 18
Delegatura w Sieradzu	powiaty: sieradzki, wieluński, wierzuszowski, pajęczański, zduńskowolski, poddębicki, łaski	98-200 Sieradz ul. P.O.W. 70/72
Delegatura w Skierniewicach	powiaty: skierniewicki, rawski, łowicki, brzeziński, kutnowski, łączycki.	96-100 Skierniewice al. Macieja Rataja 11

Łącznie w 2023 r. zaplanowano przeprowadzenie 345 kontroli w zakładach.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba kontroli planowych
1	WIOŚ Łódź	113
2.	Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim	77
3.	Delegatura w Sieradzu	70
4.	Delegatura w Skierniewicach	85
	Razem	345

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w rejestrze zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, prowadzonym przez WIOŚ w Łodzi zarejestrowano:

- 7 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZDR)
- 24 zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR)
- 50 zakładów pozostałych

Na terenie województwa łódzkiego zlokalizowanych jest także 265 instalacji posiadających pozwolenia zintegrowane.

Procedury opracowywania programów kontroli planowych

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi dla instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego oraz ZDR i ZZR sporządza program kontroli planowych.

Przy opracowaniu programu kontroli i doborze zagadnień do programu uwzględnia się:

- rodzaj kontroli,
- wnioski innych organów o przeprowadzenia kontroli,
- częstotliwość i rodzaj zgłaszanych interwencji,
- znajomość zakładu przez inspektora,
- zagadnienia objęte kontrolą we wcześniejszych kontrolach,
- cykle kontrolne,
- posiadane pozwolenia i określone w nich wielkości i rodzaje emisji rocznych,
- kategorię zakładów pod względem ryzyka i liczbę punktów z analizy wielokryterialnej.

Program kontroli zawiera:

- cel kontroli,
- określenie zakresu kontroli,
- priorytety działań kontrolnych,
- przewidywany czas kontroli,
- określenie kontrolowanej instalacji,
- miejsca oględzin,
- zaplanowane pomiary kontrolne,
- upoważnionych do kontroli inspektorów.

Procedury kontroli pozaplanowych

Oprócz działalności kontrolnej planowej, Inspektorat realizował będzie działalność kontrolną pozaplanową.

Kontrola pozaplanowa podmiotu korzystającego ze środowiska zostanie podjęta w szczególności w następujących przypadkach:

- skargi lub wniosku o podjęcie interwencji wniesionej przez posła, senatora, radnego, obywatela lub organizację społeczną,
- reakcji na informację o naruszeniu wymagań ochrony środowiska, podaną przez środki masowego przekazu lub otrzymaną z innych źródeł,
- zwrócenia się przez WIOŚ z innego województwa o przeprowadzenie kontroli wskazanego podmiotu,
- wystąpienia wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starosty lub marszałka województwa do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o podjęcie odpowiednich działań będących w jego kompetencji, jeżeli w wyniku kontroli organy te stwierdzą naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów o ochronie środowiska lub jest uzasadnione podejrzenie, że takie naruszenie mogło wystąpić,
- wniosku o przeprowadzenie kontroli, składanego przez właściwy organ samorządu terytorialnego,
- zarządzenia przez wojewodę przeprowadzenia kontroli, udzielania pomocy organom samorządu terytorialnego w realizacji ich zadań kontrolnych w zakresie ochrony środowiska,
- polecenia wykonania kontroli wydanego przez GIOŚ,
- współdziałania w akcji zwalczania poważnej awarii z organami właściwymi do jej przeprowadzenia oraz sprawowania nadzoru nad usuwaniem skutków tej awarii,
- oddawania do użytku nowo zbudowanego lub zmodernizowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji realizowanych jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko,
- w celu wydania zaświadczenia, obowiązków wynikających z przepisów szczególnych, m.in. ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu

wyrobów tytoniowych, napojach spirytusowych, o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich.

- powiadomienia przez podmiot o niewykonaniu zarządzenia pokontrolnego, albo w przypadku braku powiadomienia,
- prowadzenia działań wynikających ze współpracy w szczególności z organami, między innymi: Najwyższej Izby Kontroli, Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Handlowej, Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Transportu Drogowego, Nadzoru Budowlanego, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz z innymi organami kontroli, organami obrony cywilnej, a także organami ścigania.

Realizacja zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku

- grupa zadaniowa

W skład grupy zadaniowej w WIOŚ w Łodzi wchodzi 9 inspektorów. Po dwóch w trzech delegaturach – w Sieradzu, Skierniewicach i Piotrkowie Trybunalskim oraz trzy osoby wliczając koordynatora grupy w siedzibie WIOŚ w Łodzi. Należy tu zaznaczyć, że osoby te wykonują kontrole w pełnym zakresie oraz wynikające z tego działania pokontrolne. Zadania ww. grupy inspektorów nie ograniczają się wyłącznie do czynności w grupie.

Wydział Inspekcji zapewnia 24 – godzinną gotowość do podejmowania działań. Wszyscy inspektorzy WIOŚ w Łodzi (również inspektorzy włączeni do grupy zadaniowej) pracują zgodnie z grafiką, zapewniając gotowość do podejmowania działań w systemie 24 godzinnym przez 7 dni w tygodniu.

- zadania priorytetowe

a) nadzór nad prowadzeniem rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych złóż kruszyw naturalnych (kopalni) oraz porzucaniem odpadów na ich terenie,

b) nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym,

c) nadzór nad ujawnionymi miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów,

d) identyfikacja miejsc odzysku polegającego na stosowaniu komunalnych osadów ściekowych,

e) identyfikacja miejsc i podmiotów nielegalnie gospodarujących odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi.

Ponadto WIOŚ Łódź będzie współpracował z Główny Inspektoratem Ochrony Środowiska w Warszawie w zakresie:

- współpracy z zagranicą,
- opiniowania projektów aktów prawnych opracowanych przez GIOŚ,
- przekazywania sprawozdań z realizacji zadań Inspekcji,
- współpracy w zakresie przeciwdziałania i wykrywania przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku,
- upowszechniania informacji o środowisku i jego ochronie.